

Obecní úřad Staré Město u Bruntálu

STARÁČEK

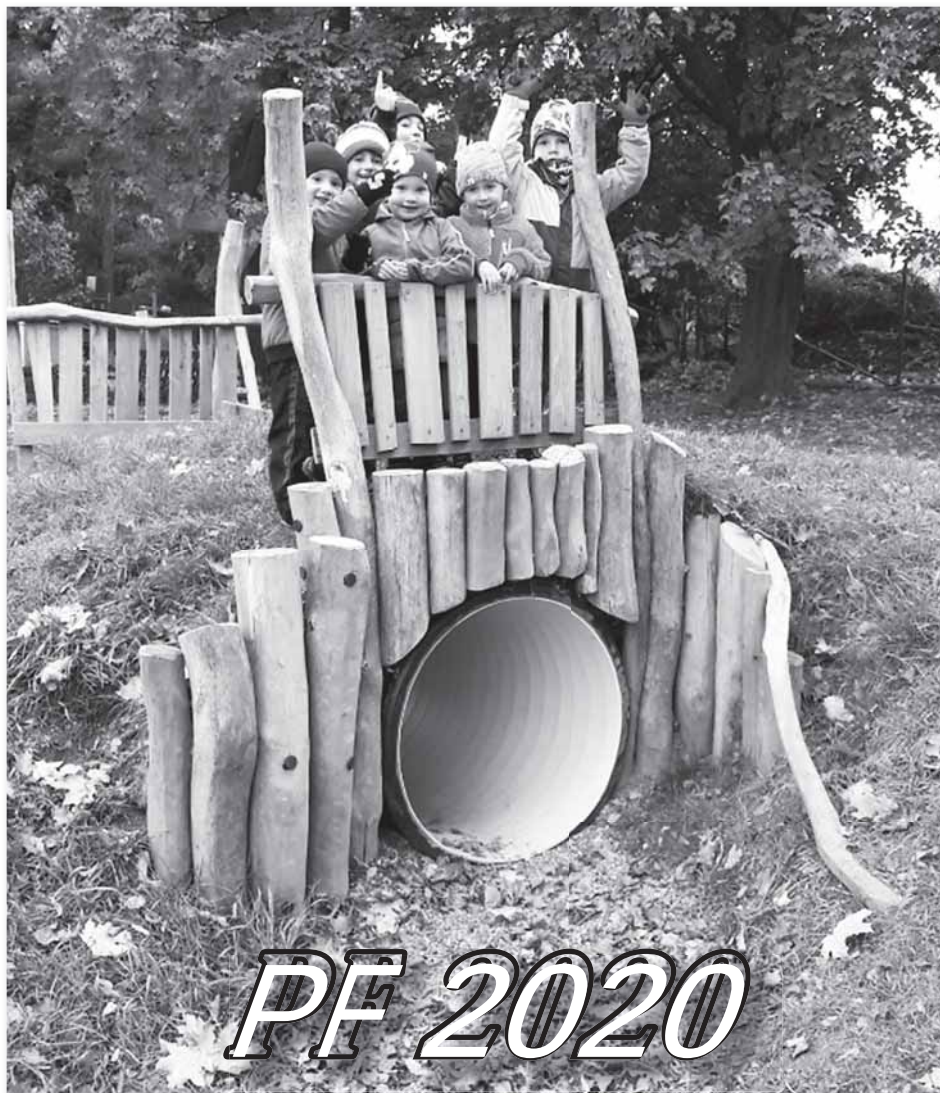

Zpravodaj obce Staré Město

Číslo 4

Ročník V.

Prosinec 2019

PF 2020

K životnímu jubileu přejeme hodně štěstí a zdraví

Marcele Ďopanové, Emilii Matúšů, Marii Marešové, Anně Unverdorbenové, Miroslavě Slívkové, Věře Požárové, Boženě Kubíkové, Evě Voučkové, Jiřině Janové, Emilii Krčmařové, Josefu Vráželovi, Stanislavu Krykorovi, Petru Gerychovi, Zikmundu Rychovi, Zdeňku Polínkovi, Josefu Juřenovi, Dušanu Horkému, Jaroslavu Semerovi, Antonínu Kubíčkovi a Jaroslavu Hermanovi

Z kolébky se na nás usmívají

Elenka Dudková, Martinek Fišer a Lilianka Ševčíková

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, rok 2019 nám doběhl již do posledního měsíce, začíná nám předvánoční čas a já opět přicházím s rekapitulací našich letošních plánů a toho, jak se nám je povedlo naplnit. Jako první zmíním přípravu nového územního plánu, který se táhne od roku 2015. My jsme předložili návrh ÚP pro společně projednání již koncem roku 2018, bohužel u pořizovatele to leželo, dá se říct, 8 měsíců bez nějaké reakce, a až po několikerém naléhání došlo ke změně osoby, která nás měla na starosti a v září tak konečně proběhlo toto jednání. Nyní probíhá zpracování podaných připomínek do ÚP a v příštím roce se snad již přiblížíme ke schválení. V letošním roce se už také naplno rozeběhly komplexní pozemkové úpravy v obou našich katastrech týkající se extravilánu. Proběhla šetření v terénu, byly zaměřeny skutečné hranice pozemků a také připraven soupis majitelů s případnými nároky, kterými vstupují do pozemkových úprav. Uvidíme v příštím roce, jak daleko postoupíme v úpravách.

A nyní k naplánovaným investičním akcím. Dlouhodobým projektem, a tím musím začít, byla příprava Kanalizace a ČOV Staré Město, kterou jsme se zabývali od roku 2015. Na základě zpracované studie se rozhodlo předcházející

zastupitelstvo pro variantu tlakové kanalizace, která zahrnovala větší část obce včetně cesty za potokem. Začala tak projektová příprava, která trvala až do letošního roku a byla zakončena vydaným stavebním povolením v srpnu. Ještě na základě územního rozhodnutí jsme požádali o poskytnutí dotace a ta nám byla v prosinci minulého roku přislíbena ve výši 55.579.956,59 Kč (63,75%). Museli jsme však splnit ještě několik kroků, abychom mohli podepsat smlouvu, a to vypracování projektové dokumentace pro provedení stavby a vysoutěžení zhotovitele. Většina současných zastupitelů však od počátku měla problém s výší rozpočtu. Proti původní variantě, vycházející ze studie s délkou kanalizace 7 km a předpokládanou investicí kolem 60 mil. korun, došlo k prodloužení délky kanálu na téměř 12 km a po zpracování dokumentace pro provedení stavby a upřesnění částky došlo k navýšení na 90 mil. bez DPH. Stavba se jim zdála drahá, měli obavy z výše stočného a také z budoucích nákladů na provoz. Nemalé obavy v nich také vyvolávala povinnost vytvářet od počátku provozu rezervní fond. Vzhledem k nutnosti uzavření smlouvy o poskytnutí dotace do 17. 12. 2019 bylo však nutné rozhodnout o dalším pokračování příprav. Na základě podnětu zastupitelů bylo

svoláno mimořádné zasedání zastupitelstva dne 23. 10. 2019, kde se mělo rozhodnout o konání referenda s otázkou, zda občané souhlasí s výstavbou Kanalizace a ČOV ve Starém Městě. Na tomto zasedání došlo k široké diskusi mezi zastupiteli i občany (bohužel byla malá účast), následně se přistoupilo k hlasování a zastupitelé konání referenda neschválili. Na základě tohoto rozhodnutí a další diskuse se muselo přistoupit ke konečnému rozhodnutí, zda pokračovat v přípravě realizace stavby Kanalizace a ČOV. Hlasováním v poměru 5 hlasů proti stavbě a dva pro stavbu bylo rozhodnuto o zastavení všech příprav, to znamená i nepodepsání smlouvy s ministerstvem životního prostředí o poskytnutí dotace. Kanalizace se stavět tedy nebude. Dále se také zastupitelé dohodli, že budou hledat možnosti jak pomoci občanům s likvidací splaškových vod. S plánovaných stavebních akcí proběhlo v letošním roce jako první zateplení tří bytových domů, ale o tom jsem již psal v zářijovém vydání Staráčku. Bytové domy tak dnes mají nový kabát, který přispěl k estetickému oživení **této části obce a také k lepším životním podmínkám nájemníků**. Na začátku léta jsme dokončili parkoviště u obecního úřadu, občané a návštěvníci tak mají mnohem pohodlnější přístup do budovy. V létě byly také instalovány nové led svítidla veřejného osvětlení téměř v celé části Starého Města, staré osvětlení zůstává již jen kolem hlavní cesty. V září jsem také psal, že již máme vybraného zhotovitele na rekonstrukci hřbitovní zdi a práce měli již začít. Prozatím se vše však oddálilo z důvodu kácení stromů, které tuto zeď narušují. Bylo potřeba připravit povolení ke kácení v součinnosti s národním památkovým úřadem. Také archeologové stále provádějí záchranný archeologický výzkum v kostele, v blízkosti zdi kostela a i přímo v hřbitovní zdi. Jejich cílem je určení přesnější historie kostela i samotného areálu. Práce na opravě zdi tak nejspíše začnou až po novém roce, ale na termínu ukončení stavby 20. 8. 2020 se nic nemění.

V září jsme také informovali o získané dotaci ve výši 7.466.500,- Kč z ministerstva pro místní rozvoj na rekonstrukci části budovy obecního úřadu,

kdy v horním patře vznikne kulturní sál se zázeminami a v části přizemí bude vybudováno fitcentrum. Během podzimu projektanti připravili dokumentaci pro provedení stavby a nyní je vyhlášeno výběrové řízení na zhotovitele stavby. Samotná rekonstrukce by měla začít hned po novém roce a do konce roku 2020 má být ukončena. Stavba to bude dosti náročná a bude probíhat za chodu obecního úřadu, který v některých fázích stavby bude určitě nucen provoz částečně omezit. Ale snad to proběhne bez větších komplikací.

Tím už jsem už přešel k plánům v následujícím roce, mezi které určitě patří opravy nejvíce poškozených místních komunikací, které jsme dosud odkládali kvůli předpokládané stavbě kanalizace. Jako první předpokládáme opravu komunikace od bývalé prodejny stavebnin Czasch. Dále také chceme dokončit výměnu svítidel veřejného osvětlení kolem hlavní cesty. Taky práce v našich lesích budou dále pokračovat, letos jsme vytěžili díky kůrovci přes dva tisíce kubiků a pro příští rok je předpoklad stejný. Samozřejmě vzniklé holiny musíme zalesnit novou výsadbou.

Důležitou informací je určitě, že pro rok 2020 schválili zastupitelé navýšení poplatku za komunální odpad na 600,- Kč za osobu a rok. Dále také zrušili osvobození od poplatku pro osoby nad 70 let, od příštího roku budou tito občané platit polovinu sazby – tedy 300,- Kč za osobu a rok. K tomuto rozhodnutí nás vedou neustále stoupající náklady na svoz odpadu a také výhled zdražování poplatku za ukládání odpadu na skládku.

Nakonec bych chtěl vzpomenout opět na akce, které v naší obci proběhly – Rozsvícení **vánočního stromku, Vánoční setkání v kostele, Masopust, Čarodějnice, Kácení máje, Buchtobraní a Rozloučení s létem**, a poděkovat tak organizátorům za jejich pomoc. Jsou to všechno moc pěkné akce, které v naší obci pomáhají s tím, aby se něco dělo a bylo v ní živo.

Na úplný závěr bych Vám rád popřál klidné prožití vánočních svátků, dětem bohatého ježíška a v novém roce 2020 hodně štěstí, lásky a hlavně zdraví.

Starosta obce Staré Město Richard Šanda

Ozvěny obecního úřadu

Informace z obecního úřadu

Provozní doba

Pondělí	7.00 – 11.30	12.00 – 17.00
Úterý	7.00 – 11.30	12.00 – 15.00
Středa	7.00 – 11.30	12.30 - 17.00
Čtvrtek	7.00 – 11.30	12.00 – 15.00

Pátek

neúřední den

Telefon: 554 715 624

Email: obec.staremesto@tiscali.cz

El. podatelna: podatelna.obecstaremesto@seznam.cz

Datová schránka: 787b2gd

Číslo účtu: 14628771/0100

Stránky obce: www.obecstaremesto.cz

Adresa: Obecní úřad, Staré Město 66, 792 01 Staré Město

Oznamujeme, že Obecní úřad bude v době **od 19. 12. 2019 do 2. 1. 2020** vč. z důvodu čerpání řádné dovolené uzavřen. Dne **18. 12. 2019** bude **pokladna otevřena pouze do 12.00 hod.**

Pozvánka

*na zasedání obecního zastupitelstva,
konané dne 11. 12. 2019 v 17.00 hod
v zasedací místnosti Obecního úřadu*

Do Bruntálu pěšky suchou nohou

Město Bruntál chystá novou cyklostezku, díky které by došlo ke zpevnění již téměř neprůchodné stezky mezi našim chodníkem a parkem. Níže je celý záměr. Kvůli stavbě bude muset Bruntál opravit polní cestu, která začíná před Černým potokem na odbočce u konce na-

šeho chodníku. Cyklostezka na louce u potoka bude osvětlená, a tak by i cesta v noci mohla být bezpečnější. Doufejme, že se záměr podaří co nejrychleji a že konečně budeme moci používat náš chodník k bezpečným a pohodlným pěším cestám do Bruntálu a z něj.

Níže přiložený text převzatý celý z MUBruntal.cz

Za městským parkem vznikne nová cyklostezka

Cyklisté, včetně těch nejmenších, dostanou už v blízké budoucnosti novou možnost seberealizace. Město připravuje prodloužení cyklostezky v městském parku ve směru na Staré Město. Současně tak dojde k podstatnému zkvalitnění možnosti pěší a cyklistické dopravy mezi Bruntálem a sousední obcí. Nová smíšená cyklostezka bude postavena v nivě Černého potoka. Vznikne zde bezpečná cesta pro pěší a cyklisty mezi Bruntálem a Starým Městem, aniž by v předmětném úseku museli využít rušné silnice II/450.

Nová cyklostezka Bruntál - Staré Město bude propojena se stávajícími stezkami v městském parku, čímž dojde k výraznému prodloužení zpevněných stezek pro cyklisty, in-line bruslaře a vyznavače dalších druhů aktivního trávení volného času v Bruntále a nejbližším okolí.

Nový úsek, navržený jako okruh, bude více než kilometr dlouhý a 3,5 metru široký. Povrch cyklostezky bude tvořen asfaltovým krytem, ohraničeným betonovou obrubou. Celá trasa bude osvětlena veřejným osvětlením.

Pokud nenastanou žádné neočekávané skutečnosti, stavební práce by měly začít už na přelomu března a dubna příštího roku.

Předpokládané náklady včetně rezervy jsou vyčísleny na zhruba 12,5 milionu korun s DPH.

Město na výstavbu cyklostezky získalo dotaci z rozpočtu Moravskoslezského kraje, v dotačním programu Podpora rozvoje cykloturistiky v Moravskoslezském kraji pro rok 2019+. Maximální výše dotace je 1,5 milionu korun z celkových uznatelných výdajů, zbytek bude financovat město ze svého rozpočtu.

Kanalizace Staré Město u ledu

Zastupitelé obce se na říjnovém veřejném zasedání rozhodli ukončit výstavbu kanalizace pro její vysokou cenu. Nyní zastupitelé hledají jiné cesty, jak pomoci občanům v řešení potíží s likvidací fekálií.

Obec má hotové stavební řízení a ostatní dokumentaci k výstavbě kanalizace. Díky těmto podkladům jsou dnes již velice přesně odhadnutelné náklady na výstavbu a další provoz kanalizačního zařízení. Na veřejném zasedání zastupitelstva obce konaného 23. října 2019 zastupitelé projednávali další kroky v realizaci plánované výstavby kanalizace. Při podrobném zkoumání rozpočtu a potřeb obce se rozhodli zastavit další práce na stavbě kanalizace. Pro zastavení budování kanalizace bylo 5 zastupitelů, dva zastupitelé byli pro pokračování.

Pro část naší obce kolem hlavní silnice a hlavně nad ní je kanalizace důležitá, neboť zde není možné odvádět vody a musí se drazé odvážet. Toto je jeden z největších motorů, který od začátku posunoval stavbu k cíli. Všichni zastupitelé bez ohledu na to, jak hlasovali v minulosti, anebo na tomto zasedání, si byli tohoto velice vědomi a i při projednávání padaly tyto argumenty jako velice vážné. Bohužel přes to všechno velkou měrou převážily argumenty, které můžeme shrnout do vyjádření: Naše obec nemá na to, aby tak drahou stavbu provedla, provozovala a zajišťovala všechny náležitosti.

Podrobně se jedná o tyto části. Samotná výstavby by mohla přesáhnout 100 milionů korun

a připojilo by se na kanalizace maximálně 250 domů, to je 450 000 Kč na jednu přípojku. Toto částečně pokryje dotace, která je schválena. Po výstavbě bude třeba opravit komunikace. Provozní náklady na délku kanalizace a množství připojených domů vytvoří vyšší stočné, než je běžné. Není jisté, že se vůbec tolik domů připojí a každý nepřipojený dům je finanční zátěží pro obec i všechny připojené občany, mezi které se budou zvýšené náklady rozpočítávat. Zvolená technologie vycházela nejlevněji na výstavbu, v některých částech obce to byla jediná technická možnost, ale její provoz je mnohem náročnější. Zase přepočítáno na peníze by to zaplatila obec a lidi ve stočném. Obec musí zajistit podle zákona, že po uplynutí životnosti zařízení bude mít dost peněz na další bezproblémový provoz. To znamená, že bude schopna velkých oprav a výměn všech částí. Obec by mohla pomoci dotace bez větších potíží kanalizaci postavit. Banky by jí půjčily a obec by měla na splácení. Obec by však nevytvářela dostatečnou finanční rezervu na další potřebné investice. Obec by pouze spravovala to, co je v nejhorším stavu, nebylo by na další rozvoj. Ještě během splácení úvěru na výstavbu by obec musela vytvářet fond na obnovu a provoz kanalizace po skončení životnosti. S velkou pravděpodobností by se vytvořil takový finanční mix nákladů, že by se občané i obec mohli dostat do neřešitelné situace, kde vzít peníze a dále se nezařadit. Tohle si zastupitelé na svá bedra nevzáli.

Projekt kanalizace tak, jak ho známe, byl dán k ledu, ale to neznamená, že se obec nechce dále zabývat tím, co nás všechny pálí. Dotaci jsme nepřevzali a zatím nikomu nic nedlužíme. Je třeba najít jinou levnější cestu. Směr, kterým se chtějí naši zástupci ubírat, je lokální řešení. Obrysové jsou známá místa, kde nás absence kanalizace nejvíce bolí.

Na stole je pomoc s vyvážením fekálií. Smlouva s dopravci a VaK Bruntál na množstevních slevách, kdybychom mohli vystupovat jako větší a pravidelný zákazník. Nebo možná i obecní fekální vůz, kde by se ušetřilo v rámci toho, že

obec bude potřebovat pouze pokrýt náklady a nikoli mít z toho zisk.

Obec zvažuje možnost půjček nebo dotací na opravu nebo výstavbu domácích čistíren a jímek. Obec by mohla vstoupit jako třetí osoba do jednání o vybudování odvodního potrubí v případech, kdy je pro občana nemožné se dohodnout s více vlastníky na vybudování potřebné kanalizační přípojky.

Vše je v jednání a je jen na nás občanech. Obec má jen tolik možností, kolik jí dovolíme. A pokud to necháme jen na ní, tak se nic nestane. Je třeba

ba zajít na veřejné zasedání obce a nutit zastupitele, aby se pohnuli z místa. Také se musíme chtít dohodnout všichni jako komunita. Ti, co mají svoje zajištění, musí chápat ty, co potřebují pomoci. Ti u potoka musí chápat ty, co to k potoku mají kilometr a dvacet majitelů pozemků. V neposlední řadě se tam musíme sejít a v rozumné debatě donutit zastupitele, aby vytvořili dlouhodobý plán, podle kterého se budou muset řídit i po dalších volbách. Jsou to naše výkaly a je jen na nás, jak dlouho nám budou v obci zapáchat.

Zprávy ze školky

Od začátku září si děti užívají naplno **nové prvky na zahradě** a také se velkou měrou podílejí na některých pracovních činnostech. Menší děti se seznamují s terénem a zkoumají možnosti využití hracích prvků. Starší děti rády pomáhají při zahradních pracích. S elánem nakládají a převážejí materiál, ukazují, co vše zvládnou. Podílely se na vkládání drenážních větví i větviček na dno záhonů, když je nejprve siláčky lámaly a převážely. Poté, co byly záhony zaplněny zeminou, zase vkládaly a ušlapávaly okolo vyvýšených záhonů drny, aby se z nich hlina nesypala. Také pomáhaly vyplet záhony, ve kterých přes prázdniny vyrostlo bohatě plevel. Pak navozily a rozeštěly

štěpku pro mulčování záhonů i kamenné spirály, aby zabránila bujení plevelu, než bude možno na jaře set a sázet. Zvládaly

i zalévání zasazených keřů a stromků, učily se je rozlišovat a pojmenovat, hlídají, aby v zápalu hry ostatních nebyly sazenice pošlapány.

Už **12. 9. 2019** navštívily děti paní **fotografky**, aby zachytily na památku rodičům aktuální podobu jejich dětí.

Dne **16. 9. 2019** vyjely střední děti a školáci na **Den otevřených dveří** k hasičům do Bruntálu. Zde jsme si vše prohlédli a vyslechli, když jsme na úvod prošli kouřovou clonou. Nejvíce se nám líbilo směřování proudu hasičské hadice

na terč, které jsme si každý z nás pod dohledem vyzkoušeli. Zapamatovali jsme si také, že když mamince na plotně chytne pánev plamenem, musí se hasit mokrym ručníkem a ne zalit vodou. Na 18. 9. 2019 jsme měli objednanu návštěvu paní MVDr. Lucie Polášková z pracoviště Státní veterinární správy v Bruntále. Představila dětem prezentaci na téma „**Máme rádi zvířátka**“. Vypytávala se děti, kde všude se se zvířátka mohou potkat, kdo má zvířátko doma, jak se o něj stará. Přiblížila dětem, co je správné a co naopak špatné při zacházení se zvířaty a jak se mají zachovat, když si něčeho nesprávného všimnou. Po besedě při prezentaci děti vypracovávaly úkol na pracovním listě a na závěr obdržely drobné dárky – omalovánky, pastelky, hru a odznaky „Chráním zvířata“. Program byl uzpůsoben věku předškolních dětí, byl srozumitelný a pro děti byl určitě přínosem.

Na letošní **třídní schůzku** pro rodiče 8. 10. 2019 se nám podařilo přizvat odborníci na přípravu dětí na vstup do školy, paní Mgr. Jarmilu Válkovou, pracovníci PPP Bruntál. Přichystala si pro rodiče a děti přednášku na téma „**Grafomotorika dětí předškolního věku**“. Během své prezentace upozorňovala a poukazovala na nedostatky, se

kterými se často ve své praxi setkává a na které by se měli rodiče předškoláků zaměřit, aby jejich děti měly ve škole co nejméně obtíží.

22. 10. 2019 byla u nás plná jídelna pilných dětí a jejich rodičů. Uspořádali jsme **tvorivou podzimní dílnu**, ve které děti společně s rodiči vyráběly skřítky „Podzimníčky“ a dekorace k podzimní výzdobě.

Měli jsme ohromnou zásobu dýní a dýněček, opět od pana Zeleného, a všechny se podařilo zpracovat.

4. 11. 2019 k nám přijela paní Víchová z Olomouce s **pohádkou „Jak zajíček Karlík zachránil babičku“**.

Při pohádce děti aktivně spolupracovaly a učily zajíčka poznávat barvy, počítat, slušně poprosit a poděkovat, zazpívaly si. Pohádku jsme všem dětem uhradili ze sponzorského daru. Tento školní rok jsme dostali finanční obnos od pana MUDr. Vladimíra Badala.

5. 11. 2019 jsme jeli se středními a staršími dětmi do Bruntálu, kde se v kině Centrum konal **koncert** pro děti s názvem „**Zpívat nás baví**“. Byla to pro děti úplná novinka, ale velmi se jim líbila. Užily si jak poslech, tak společný zpěv refrénů, rytmičky, hru na tělo, jazykolamy a zpěv na danou samohlásku i světelné efekty. Také jsme se setkali a pozdravili s kamarády ze ZŠ Amos, kteří přednedávnem chodili do naší školky.

Hned následující den se tatáž skupina dětí vydala na návštěvu **mobilního planetária**. Jeli jsme na pozvání paní ředitelky Mgr. Lady Zátopkové do MŠ Smetanka v Bruntále, abychom shlédli projekci filmu „**Soumrak dinosaurů**“. Měli jsme možnost pohrát si ve třídě, která byla k tématu o dinosaurech vybavená, a moc jsme si vše užili. Poslední z dosud prožitých akcí byl tradiční „**Svatomartinský lampiónový průvod**“. K němu jsme se sešli společně s dětmi a jejich rodiči 12. 11. 2019 v 16,00 hodin na zahradě naší školky. Ještě po poledni, když jsme s paní učitelkou zdobily altán a připravovaly pro děti aktivity, to vypadalo, že počasí vydrží. Ale přesně v 16,00 začalo pršet. Venkovní program, při kterém jsme se tísnil pod stříškou před vchodem, byl tedy minimalizován. Zamračená

obloha alespoň nahrála brzkému setmění, a tak jsme se po rozsvícení světel na zahradě vydali na vycházku s lampiony středem obce. Na parkovišti u hřiště jsme se krátce zastavili a posvítili jsme na oblohu, na zemi, do Věsky, do Bruntálu, na Praděd i do školky. Neshledali jsme nedostatky v předzimních přípravách, ani zbloudilého ptáčka, či broučka, ani zapomenutou úrodu venku. Vydali jsme se tedy zpět na školní zahradu, kde mělo být ukryto Martinovo poselství. Tma už byla pořádná a hledání bylo náročné, i když jeden hodný rodič svítil dětem na hledání dokonce reflektory auta. Krabice byla později pod hromádkou listů nalezena, poselství přečteno a vyslechnuto. S rohlíčky, symbolem podkov Martinova bílého koně, bylo naloženo dle instrukce, která nabádala děti, aby se o ten první

rozdělili. Většina tak učinila a potom už si zaslouženě pochutnávali všichni stateční účastníci průvodu. Nám udělalo radost, že všichni rohlíčky chválili, nikdo předčasně neodešel a druhý den nikdo ze školky neonemocněl.

Školáci byli pozvaní 14. 11. 2019 na akci ZŠ Petrín v Bruntále s názvem „**Těšíme se do školy**“. Letos se pořadatelé zaměřili na výročí sametové revoluce a děti vymalovaly symbolické „klíče ke štěstí“. Pro sebe si děti přivezly medaile, na jejichž výrobě se samy podílely.

Do konce roku nás čeká ještě na konci listopadu výroba ozdob a účast na zdobení a rozsvícení obecního vánočního stromu na hřišti. Potom ještě jedno vánoční fotografování, veselé čertovské dopoledne a 19. 12. 2019 vánoční besídka s nadílkou.

Anna Bilá, ředitelka

Staré – Město kde je živo

Nové poznatky o historii naší obce

Díky probíhajícím opravám kostela se mohli archeologové dostat pod podlahu a upřesnit vývoj celé stavby. Nečekané objevy se nekonal, ale nálezy upřesnily již dříve zjištěné. Historikové nás s novým pohledem na vývoj naší obce informovali na přednášce v sobotu 19. října přímo v našem kostele. Přednášky se účastnil i Svatopluk Bríza, který již v roce 1974 dokázal velký význam této stavby.

Letošní archeologický průzkum je již čtvrtým vzhledem do historie. Novodobé archeologické bádání v našem kostele zahájil v roce 1974 Svatopluk Bríza. Ještě dnes jsou v obci pamětníci, kteří mu ve vykopávkách pomáhali. Pan Bríza svými nálezy ohromil širokou veřejnost, prokázal, že nestojíme před zánovním kostelem, který vznikl přestavbou staršího kostelíka v době Josefských reforem. Dokázal, že máme co do činění s mnohem větší stavbou, která sahá až do 13. století, kdy byl náš kraj osídlen. Během jeho působení mimo jiné odhalil i středověké malby z 15. století. V jeho šlépějích pokračoval v roce 2002 Jiří Kohoutek. Na nálezy těchto dvou pak navázal v roce 2011 Michael Zezula, který využil

potřeby obce na odvodnění hřbitova. Michael Zezula z Národního památkového ústavu dlouho toužil podívat se pod podlahu kostela a to se mu podařilo letos.

Díky těmto poznatkům můžeme dnes říci, že zde stála již na svou dobu velká románská bazilika, která nahradila starší dřevěnou stavbu. V kostele ani na hřbitově nebyly nalezeny žádné věci, které by naznačovaly, že před stavbou chrámu

zde bylo běžné osídlení. To dává jasně najevo, že areál byl od začátku používán ke stejnému účelu jako dnes a Starý Bruntál se rozkládal kolem. Stavba kromě sakrální měla i obrannou službu, jak naznačuje příkop kolem stavby. Stavba zde stála již před rokem 1213 a je bezpochyby předchůdcem dnešního Bruntálu. I po přestěhování Bruntálu mělo místo stále velký význam, protože ani přestavba kostela v polovině 13. století svou velikostí nekoresponduje s možnostmi malé vesnické komunity. Pokračování významu místa dokládají i malby v zákristii. Takto prostě nevypadá běžný kostelík v malé vesnici. Kostel byl ve své největší podobě trojlodní. Podobá se jiným stavbám, které dnes lze najít v Dolním Slezsku a nebo v Sasku. Díky tomu jsme si jisti, že kolonizace a hlavní směr architektury

mají své kořeny právě zde. Náš kostel a fakt, že právě zde vše začalo, musel být pro obyvatele Bruntálu natolik zásadní, že ani po staletí neupadala úcta k místu a vždy se našla ochota ho opravit. Svou dnešní podobu získal v době vlády Josefa II. v 18. století. Panovník v rámci šetření nechával zmenšit kostely tak, aby jejich údržba nezatěžovala poddané, a s tím i státní kasu. Kostel přišel o obě lodě, dostal typický dnešní vzhled, jednoduchá okna, okna v zákristii byla zazděna. Kromě gotického portálu ve vstupu už nic nepřipomínalo jeho dřívější slávu. Poznatky historiků budou dále studovány a jsou výzvou pro další poznání minulosti našeho kraje. Vývojová stadia podoby našeho kostela budou součástí naučných tabulí, které budou umístěny v areálu kostela po plánovaných opravách.

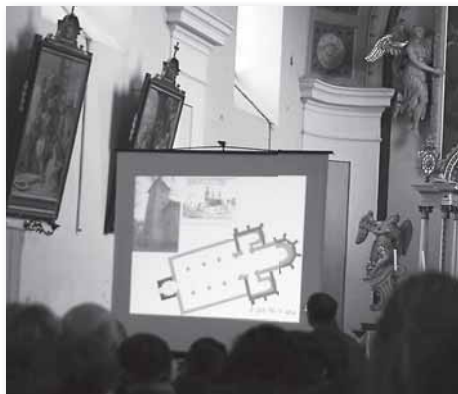
Oprava našeho kostela

Na podzim byla zahájena dlouho očekávaná oprava našeho kostela. V rámci oprav proběhly nové archeologické práce, které zpřesnily již dříve zjištěné informace a této nejstarší stavbě v širokém okolí. Během oprav bude sejmuta střecha včetně věže a s krovky bude nahrazená novou střechou. Vnitřní i venkovní fasáda bude opravena a kostel dostane nový nátěr. Práce by měly být ukončeny nejpozději do podzimu příštího roku.

Náš kostel Neposkvrněného početí Panny Marie je nejstarší dochovanou zděnou stavbou v na-

šem okolí a bylo smutné se poslední roky dívat na to, do jakého stavu se rychle propadá. Střecha kostela již několik let ohrožovala kolemjdoucí. Přitom kostel dostal na začátku devadesátých let střechu novou. Tenkrát se na to složili původní obyvatelé Starého Města v krajanské sbírce. Břidlicové tašky jsou nejtrvanlivější krytinou, bohužel břidlicové tašky nejsou všechny stejné, a tak taková střecha vyžaduje každé dva až tři roky kontrolu a výměnu prasklých kusů. Při takové údržbě je pak možno se těšit z krásy střechy i sto let. To však nikdo nedělal, a tak jsme mohli vidět, jak postupně padá jedna taška za druhou až voda, mráz, horko a vítr zničil i původní konstrukci střechy. Dnes kromě krytiny bude třeba vyměnit mohutné prastaré a umě zpracované trámoví celé střechy. Do věže kostela zatékalo tak, že bude nutné postavit celé uložení zvonů, neboť i ty jsou v havarijním stavu.

Kostel dostane nová okna a budou vyměněny i vstupní dveře. Venkovní fasáda bude opravena, doplněná a kostel dostane nový nátěr. Uvnitř také dojde k opravě fasády a výmalbě. Bude opravena dlažba po zásahu archeologů. V zákristii bude udělaná podlaha z břidlice a celý prostor

bude dobudován tak, aby zde návštěvníci mohli obdivovat středověké malby z patnáctého století. V rámci rekonstrukce by měla být opravena elektroinstalace a mělo by být vybudováno elektronické zabezpečení. Při pracích se počítá i se základní konzervací varhan. Na opravovou opravu v rozpočtu peníze nejsou, ale dojde alespoň k zastavení rozpadu nástroje.

Úpravy se dotknou i areálu hřbitova. Bude opravena a doplněna barokní zeď kolem kostela. Hřbitov dostane parkové úpravy. Bude vyznačen původní půdorys kostela včetně nejstarší románské části stavby. Areál bude osazen informačními tabulemi o stavebním vývoji od 12. století. Samozřejmě bude zachován současný hřbitov se službami pro nás a zachováním pietnosti a klidu tohoto místa.

Opravy spolu koordinují oba vlastníci areálu. Kostel je majetkem římskokatolické církve a areál hřbitova patří obci Staré Město. Oprava kostela je počítaná na šestnáct milionů korun a oprava areálu včetně zdi na dalších dva a půl

milionu. Devadesát pět procent nákladů půjde z programu Místní akční skupiny Hrubý Jeseník. Zbýlých pět procent musí najít Biskupství ostravsko-opavské, obec Staré Město u Bruntálu, farnost Bruntál, další možnosti jsou Českoněmecký fond budoucnosti a jednotliví dárci a sponzoři.

Na podzim 2019 byla zahájena stavba. V první fázi museli stavebníci nechat prostor archeologům. Ti provedli v kostele další sondy za účelem doplnit informace o vývoji kostela. Během zimy budou probíhat drobné práce převážně uvnitř kostela. Na jaře pak začne oprava střechy a fasády venku. Jak počasí dovolí začne, oprava hřbitovni zdi a terénní úpravy. Nejpozději v září 2020 bychom se mohli těšit na slavnostní otevření.

Prosíme o opatrnost a shovívavost během stavebních prací. Stavebníci slibují, že se maximálně pokusí udržet hřbitov v provozu, ale dají se předpokládat komplikace a omezení. Odměnou nám všem bude ještě krásnější hřbitov s krásným kostelem.

Kůrovec zcela změnil Bruntálsko, osmdesát procent lesů je pryč

15. listopadu 2019 IDnes.cz

Je téměř za námi, hlásí ke kůrovcové kalamitě správci lesů na Bruntálsku. Ne proto, že by nad broukem zvítězili. Přišli však už o většinu smrčín. Až osmdesát procent lesů je pryč, holiny jsou na celkové rozloze stovek hektarů a náhradní výsadba se předpokládá na řadu let dopředu.

Sucho v kombinaci s atakem kůrovce a houby václavky změnilo podobu podhůří Jeseníků už napořád.

„V oblasti je kalamita v závěrečné fázi. Už letos objem nahodilých těžeb klesal a předpokládáme, že bude klesat dále i v roce 2020,“ uvedla mluvčí společnosti Lesy České republiky Eva Jouklová.

Pozvolný konec boje s kůrovcem hlásí také města a obce ve svých lesích. Zbytky smrčín se dotěžují na Rýmařovsku, Krnovsku i v okolí Bruntálu.

„Příští rok bude pryč většina smrků. Dřevo máme složené na zásobách, už není možné jej

ani prodat. Starší porosty zanikly, teď se těží čtyřicetileté a mladší,“ sdělil Jan Rapouch, jednatel Spojených lesů spravujících lesní porosty Rýmařova a obci v okolí.

Na maximum těžby byla společnost letos, kdy vytěžila přes dvacet tisíc kubíků, desetinásobek běžné roční těžby před kalamitou. „Příští rok bude poloviční a napřesrok půjde o zbytky,“ dodal Rapouch.

Smrk v oblasti tvořil 85 procent lesů, a ty jsou pryč. „Na jaře vítr vyvrátil těžbou rozvolněné smrkové porosty, padly i modříny, které zůstaly osamocené. To těžbu navýšilo,“ dodal Rapouch. Jarní víchřice navýšila kalamitní těžbu i Krnovu, který zamýšlel být na desetině z původního zhruba jednoho sta tisíc kubíků, jež v lesích těžil na vrcholu kalamity v roce 2017.

„Nakonec jsme těžili 16 tisíc kubíků, 8 tisíc padlo v důsledku březnové větrné smršti,“ sdělil jednatel Lesní správy města Krnova Ivan Vrátný. Smrčiny už Krnov až na výjimky nemá, celkově

zásoby dřeva mu kalamita smrskla o 69 procent. Obnova více než čtyř set hektarů plochy, kterou těžba obnažila, se odhaduje až na deset let.

„Stále totiž přibývají další holiny, nejen po kůrovci, ale teď především vývraty stromů, které zbyly po vytěžení velkých starých porostů,“ dodal Vrátný.

Bruntálu kůrovec, sucho a následné vývraty vzaly na dvě třetiny lesů. „Technické služby dotěžují zbytky porostů, zejména už těch mladších. Vlivem sucha odumírají i mladé stromy. Loni vytěžily 20 tisíc metrů krychlových dřeva, letos 6 tisíc, předpoklad na příští rok je 2 až 3 tisíce,“ nastínil závěrečnou fázi boje s kůrovcem mluvčí bruntálské radnice Jiří Ondrášek.

Smrky nahradí jiný porost

Obnova lesů je v plném proudu, během následujících desetiletí se dnešní mýtiny opět zazeelenají, avšak zcela jiným porostem. Sázejí se buky, duby, borovice či olše.

„Zalesňujeme sazenicemi, jinde využíváme semenáčky z přeživších dospělých stromů. Na některých místech jsou už dobře vidět odrůstající mladé stromky. Pestřejší les má šanci překonat případné klimatické změny,“ konstatovala mluvčí Jílková.

Smrčiny už v podhůří Jeseníků lidé nenajdou. Smrky se většinou nevysazují vůbec, rostou jen rostliny vzešlé z náletů. Nechávací se i takzvané pionýrské dřeviny, tedy břízy a jeřáby.

Aby se holiny podařilo pokrýt novým porostem včas, jsou třeba desetitisíce sazenic.

„Ze zákona musíme holinu zalesnit do pěti let, právě kvůli kůrovci byla tato lhůta prodloužena z původních dvou let. Toho snad budeme schopni, pokud bude dostatek sadebního materiálu. Zatím jej domluvený máme,“ uvedl Jan Rapouch ze Spojených lesů.

Přísun sazenic je zásadní. „Jejich nedostatek může představovat podstatný problém,“ uzavřel Ondrášek.

Podle ochránců přírody je nutné holiny opět zalesnit co nejdříve. „Půda tam velmi trpí suchem, rozdíl teplot v noci a během dne činí i několik desítek stupňů, podmínky jsou srovnatelné s podmínkami na poušti. V takové půdě časem těžko něco vzejde,“ vysvětlil například Jan Piňos z Hnutí Duha.

Zdroj: <https://www.idnes.cz/ostrava/zpravy/kurovec-kalamita-smrk-tezba-holiny>.

A191115_514481_ostrava-zpravy_woj?utm_source=facebook&utm_medium=sharecm

Vzpomínka na pana Ladislava Čecháka

Ve čtvrtek 21. 11. 2019 dotlouklo srdíčko pana Ladislava Čecháka ve věku 91 let. Pan Čechák se narodil 26. 6. 1928 a už od mládí měl rád folklor. Proto studoval na pedagogické fakultě v Olomou-

ci, kdy následně v 50. letech působil na zdejší škole ve Starém Městě jako řídící učitel i se svou manželkou, ve škole přímo také bydleli. Pan Čechák vedl jako režisér místní loutkové divadlo, ke kterému zapůjčil své loutky Josef Nedomlel, které původně vyřezával pro své děti. Hry byly tak úspěšné, že si materiály ke hram a jejich nastudování žádali i řídící škol z jiných částí republiky. Snad si na něj naši starší spoluobčané, kteří zde žili nebo navštěvovali místní školu, ještě vzpomenou. Pan Čechák se odstěhoval ze Starého Města kolem roku 1954 do Velkého Týnce, kde se dále věnoval práci s dětmi. Společně se svou manželkou založili soubor Týnečáci a vytvořil tradici Čuháckých bálů. V roce 2013 obdržel v Moravském divadle v Olomouci Cenu za celoživotní přínos v oblasti kultury. Zároveň byl uveden do Dvůrany slávy Olomouckého kraje.

Richard Šanda

Foto: CDaemon

Chystané akce

VÁNOCE V KOSTELE 2019

Na Štědrý den **24.12** se v pravé poledne, ve **12 hodin**, tradičně sejdeme k sousedskému pozdravení a zaspívání. Kostel prochází rekonstrukcí, a proto letos nebude možné vejít dovnitř. Sejdeme se u kostela, bude připravený punč a program jako každý rok, jen vše bude podřízeno počasí.

Bude-li hezky, budeme tam déle, bude-li ošklivo, budeme tam jen tak dlouho, aby nám neumrzly nosy.

☺ Pozdravení a betlémské světlo si navzájem rozdáme za každého počasí ☺

Masopust 2020

Desátý ročník v novodobé historii bude velkolepý, bude slavnostní bude takový, jaký si ho uděláme !!!

Každý, kdo má zájem, zamyslete se, čím byste zpestřili průvod.

Chystají se alegorické vozy a možná přijedou i tanečnice s Ria de Janeiro ☺.

Termín je daný a časy jsou tradiční ☺.

-----22. února 2020 -----

Dokážete připravit překvapení pro celý průvod, pro vesnici?

Se svými plány se nebojte obrátit na organizátory nebo starostu.

Popusťte uzdu fantazie a nebojte se ničeho ☺ ☺.

Staré Město – po stopách historie

Náš kraj mnohokrát v historii stál u zrodu světových vynálezů a byl rodištěm hybatelů dějin. Pojďme si o tom vyprávět. Pojďme překročit nacionalistickou bariéru pseudohistorie a budme hrdí na místo, kde žijeme.

Díky Karlu Shinzelovi máme barevnou fotografii

Jedním z nejznámějších rýmařovských rodáků 1. poloviny 20. století byl Dr. Inženýr Karl Schinzel, pozdější objevitelská osobnost světového významu, chemik a vynálezce barevné fotografie. Narodil se 20. prosince 1886 jako prvorozený syn hostinského Karla Schinzela a jeho ženy Terezie v Edrovcích

u Rýmařova (dnes místní část Rýmařova), v místním hostinci čp. 52 (nyní - U Hrozna).

Už ve svých 18 letech podal patentní přihlášku (1905) a nechal si patentovat fotografický proces vyvolávání snímků na fotomateriál se třemi citlivými vrstvami. Byl mu tak udělen jeho první

rakouský patent a stal se známým. Roku 1912 zakončil vysokoškolská studia chemie a získal inženýrský diplom. Pokračoval také v dalším studiu na vídeňské univerzitě, kde roku 1919 získal za svojí objevnou disertační práci (o získání manitu a sorbitu pro výbušniny) titul doktora technických věd. V té době také po-

kračoval na zdokonalování svého patentu. Karl Schinzel sám v ústraní pokračoval ve finančně nákladném výzkumu a řadu výsledků patentoval. Svými výzkumy vytvořil na 250 různých patentů. V listopadu 1951 náhle oslepl a za pár dní, 23. listopadu 1951, ve věku nedožitých 65 let umírá na infarkt.

Staré – Město sportu

FSK Staré Město, z.s. – podzim 2019

Po nepovedeném začátku podzimní části, kdy jsme první dvě kola prohráli a chuť vítězství jsme okusili až ve třetím proti Vysoké, jsme odjížděli ve 4. kole k těžkému utkání do Světlé Hory. Kluci však opět potvrdili, že v zápasech proti Světlé Hoře se nám daří a po dobrém výkonu dokázali vyhrát 4-2, když o branky se postarali Píca, Kramár a Zabloudil, ten se trefil dvakrát. Po tomto výborném výsledku jsme chtěli potvrdit zlepšenou formu v dalším kole na domácí půdě proti Široké Nivě, která neměla dosud v tabulce ani bod. Bohužel našim střelcům zvlhl střelecký prach a nedokázali dát gól ani z těch největších šancí, kdyby se hrálo ještě o hodinu déle, stejně by branku nevstřelili. To hosté naopak svůj minimum šanci využili a porazili nás 3-0. K dalšímu utkání jsme zajížděli do Staré Vsi, kluci tentokrát předvedli mnohem zodpovědnější výkon a vyhráli jsme 3-0, když dvě branky vstřelil Píca a Zabloudil jednu. Domáci se prakticky k ničemu nedostali a naše vítězství bylo zasloužené. V následujícím utkání se nám konečně podařilo zvítězit i na domácí půdě. Přijelo k nám mužstvo Vrbna p. P. a prakticky po celý zápas tahalo za kratší konec. Diváci si přišli na své, padlo devět gólů a zvítězili jsme 6-3. O naše branky se podělilo šest střelců, Kolín, Zabloudil, Kutlák, Šuba, Hauer a Stefanovský. V dalším utkání nás čekala těžká půda ve Slezských Rudolticích, ve kterých jsme dokázali v posledních letech uhrát maximálně nerozhodný výsledek. I v tomto utkání padlo dohromady devět gólů a my jsme byli v závěru ti šťastnější. Kluci měli po celou dobu gólový náskok, ale o ten jsme v 75. mi-

nutě, protože se domácím povedlo vyrovnat na 4-4. Nakonec jsme, ale vítězství urvali díky penaltě za ruku ve vápně, kterou proměnil v 81. minutě Zabloudil. Další branky přidali Kutlák, Píca a Kramár (2x). Po tomto vítězství jsme se posunuli do první poloviny tabulky. V následujícím domácím zápase nás čekal tým Brantic. My jsme v tomto utkání potvrdili zlepšené výkony a vyhráli jsme 3-1. Mužstvo v tomto utkání táhl opět David Zabloudil, který vstřelil dvě branky, jeden gól po velmi pěkné akci vstřelil Martin Kutlák. Následující utkání jsme odehráli v Dolní Moravici, která má proti našemu týmu dosti mladé mužstvo. První půle však vyšla lépe našim klukům, kteří dokázali domácího gólmána dvakrát překvapit střelami s velké dálky a po gólech Píci se Zabloudilem jsme šli do vedení 2-0. Druhá půle se nám však nepovedla, nejprve jsme dostali také lacinou branku už v 58. minutě na 1-2, následovně se v 75. minutě kluci nechali rozhodit nepřesnými výroky rozhodčího a bylo vyrovnáno 2-2. Navíc dostal Dan Hanák červenou kartu za kritiku rozhodčího. Poté už se jen utkání dohrávalo. V sobotu 26. 10. k nám přijel lídr tabulky, mužstvo Krnova „B“, které si dosud v odehraných zápasech počínalo celkem suverénně. Vstup do utkání to také potvrdil a už v 15. minutě šli hosté do vedení. Nám se však celkem rychle povedlo srovnat ve 21. minutě Kramárem. Pak se hosté dostali do dvoubrankového vedení, našťastí však Píca těsně před půl snížil na 2-3. Kluci dělali i druhý poločas a v 80. minutě se jim povedlo srovnat na konečných 3-3 brankou Kutláka. Za výkon

v tomto utkání si kluci zaslouží velkou pochvalu. V dalším zápase v Lomnici však bylo vše jinak. Naši hráči tentokrát nepodali dobrý výkon a prohráli u nováčka okresního přeboru 4-2, když naše góly dali Kačeriak a Píca. V posledním podzimním kole dostali kluci možnost napravit předchozí nepovedený výkon v domácím utkání proti Lichnovu. A i když to po poločase za stavu 1-1 nevypadalo, tak po zlepšeném výkonu v druhé půli se jim to povedlo díky vítězství 5-1. Branky vstřelili Zabloudil (2x), Popelka, Kačeriak a Hauer. Díky tomuto vítězství jsme podzimní část zakončili na pěkném třetím místě a opět potvrdili příslušnost k nejlepším mužstvům okresního přeboru. Přesto víme, že musíme zapracovat na doplnění mužstva o mladé hráče, protože jsme snad věkovým průměrem v této soutěži nejstarší.

7. 9. Světlá Hora - FSK Staré Město, z.s. 2-4 (1-1), branky Zabloudil 2x, Píca, Kramár
14. 9. FSK Staré Město, z.s. – Široká Niva 0-3 (4-0),
21. 9. Stará Ves - FSK Staré Město, z.s. 0-5 (0-2), branky Píca 2x, Zabloudil
28. 9. FSK Staré Město, z.s. – Vrbno p. P. 6-3 (3-1), branky Kolín, Zabloudil, Kutlák, Šuba, Hauer, Stefanovský
5. 10. Slezské Rudoltice - FSK Staré Město, z.s. 4-5 (1-2), branky Kutlák, Píca, Kramár 2x, Zabloudil
12. 10. FSK Staré Město, z.s. – Brantice 3-1 (2-1), branky Zabloudil 2x, Kutlák
19. 10. Dolní Moravice - FSK Staré Město, z.s. 2-2 (2-0), branky Píca, Zabloudil
26. 10. FSK Staré Město, z.s. – Krnov „B“ 3-3 (2-3), branky Kramár, Píca, Kutlák
2. 11. Lomnice - FSK Staré Město, z.s. 4-2 (2-0), branky Kačeriak, Píca
9.11. FSK Staré Město, z.s. – Lichnov 5-0 (1-1), branky Zabloudil 2x, Popelka, Kačeriak, Hauer

Tabulka po 13. kole:

1. Krnov „B“	13	9	2	2	48:23	29
2. Světlá Hora	13	9	1	3	42:23	28
3. FSK Staré Město, z.s.	13	7	2	4	41:32	23
4. Lichnov	13	6	3	4	28:26	21
5. Dolní Moravice	12	6	1	5	32:26	19
6. Velká Štáhle	13	5	3	5	38:36	18
7. Brantice	13	6	0	7	34:40	18
8. Slezské Rudoltice	13	5	2	6	41:33	17
9. Vysoká-Pitárne	12	5	1	6	25:26	16
10. Horní Benešov	13	4	4	5	31:36	16
11. Lomnice	13	5	0	8	40:50	15
12. TJ Sokol Vrbno p. P.	13	4	2	7	33:52	14
13. Stará Ves	13	4	1	8	26:41	13
14. Široká Niva	13	4	0	9	26:41	12

Veškeré informace o obci najdete na obecních webových stránkách.

Navštivte je a napište nám své připomínky.

Fotky, komentáře, kalendář akcí a rychlé zprávy na facebook.

**Kdo nemá facebook, dostane se na něj
přes obecní stránky
i bez registrace.**

*Přátelé, sousedé,
děkujeme všem, kteří nám píší.*

*Stále platí výzva redakce. Chybí Vám zde téma?
Chcete o něčem napsat? Děláte něco zajímavého?
Víte o někom, kdo dělá něco zajímavého
v kultuře, podnikání, sportu nebo v jiné oblasti?*

*Napište nám na mail:
redakce.staracek@obecstare mesto.cz.
Nebo se obraťte na Obecní úřad ve Starém Městě.*

*Přejeme pohodový podzim
Redakce „Staráčku“*

**Příští vydání bude v březnu 2020.
Uzávěrka příštího čísla je 20. dubna 2020.**

Periodický tisk samosprávného územního celku.

Vydavatel Obec Staré Město u Bruntálu. IČO: 00576051. Evidováno jako periodický tisk pod číslem: **MK ČR E 22003**. Vyšlo 6. prosince 2019 v nákladu 300 ks. Vychází čtvrtletně. Zdarma pro občany obce do poštovních schránek. Uzávěrka 25. listopadu 2019. Zpracoval: Jaromír Vrobel. Nepodepsané příspěvky: J. Vrobel. Foto jinak neuvedené Pavel Ivánek.